

Kozioł i Lewy czytają

„Do realizacji Manifestu konieczna jest edukacja wszystkich mieszkanek i mieszkańców w zakresie sprawowania opieki, wytworzenie u nich szczególnej wrażliwości i empatii na wczesnym etapie rozwoju (na przykład w przedszkolu), co może również skutkować obniżonym poziomem agresji w społeczeństwach w przyszłości. Niezbędne jest kształcenie odpowiednich postaw – odpowiedzialności i solidarności z innymi osobami, które mają mniejsze szanse na dobre życie z uwagi na różne przesłanki dyskryminacji [...]” - diagnozuje w tekście „Troska, praca i roboty. Feministyczny manifest gospodarki przyszłości” ekonomistka Zofia Łapniewska.

„Manifest” pochodzi z publikacji „Wszyscy ludzie będą siostrami” (red. Joanna Sokołowska), która jest śladem i teoretycznym rozwinięciem wystawy pod tym samym tytułem, będącej propozycją genealogii oraz manifestacją siostrzeństwa w sztuce powstającej w okresie od końca lat 70. XX wieku do dziś. Przewodniczką w tworzeniu ekspozycji była sztuka rezonująca z feministycznymi ujęciami pracy, produkcji i reprodukcji. „Siostrzeństwo” – kluczowe pojęcie oraz impuls do pracy z wyobraźnią – wychodzi od drugofalowej krytyki wyzysku kobiet w patriarchacie, ale stawia też pytania o przeszłość z perspektywy feministycznej ekonomii i etyki troski.

Jednym z obszarów zainteresowań artystek i kolektywów aktywistycznych była nieodpłatna praca opiekuńcza i niewidzialna, marginalizowana, sprywatyzowana sfera gospodarstwa domowego. Celem ich działań było włączenie tych obszarów do przestrzeni publicznej i ekonomii politycznej, a w rezultacie przewartościowanie pracy reprodukcyjnej wykonywanej głównie przez kobiety. Jednym z takich działań był performans „Niech służy nam” duetu PRZEPRASZAM (Ola Kozioł/Suavas Lewy) towarzyszący otwarciu wystawy w 2015 r.

„Niech służy nam” to kompozycja oparta na seksistowskich wycinkach z bulwarowej prasy, dowcipach, wypowiedziach osób publicznych i tekstach piosenek, wyjaskrawiająca wszechobecny w zbiorowej świadomości obraz kobiety-towaru, który zrodził się z anachronicznego, patriarchalnego toku myślenia, gdzie rynek jest bogiem, a wzrost PKB i konsumpcji miarą postępu. Prawie pięć lat po wernisażu wystawy Kozioł&Lewy powrócą do ms (tym razem wirtualnie), aby w momencie ogólnoswiatowego kryzysu pracy przypomnieć o tej, która z poziomu ekonomii dalej pozostaje niewidoczna.

PRZEPRASZAM – duet zawiązany na początku 2015 w Łodzi przez Olę Kozioł i Suavasa Lewego, aktywny na wielu płaszczyznach twórczej eksploracji, takich jak performans, działania dźwiękowe, video-art, akcje społeczne, animacja kultury, muzyka, malarstwo i edukacja artystyczna.